

Pető Tünde

A Sátorhegy alatt

Folytatása előző lapszámunkból

II. rész

Nagy divat manapság mindenféle drága tanfolyamra járni, ahol megpróbálják elsajátíttatni a résztvevőkkel, meditációs gyakorlatokkal és különféle módszerekkel, hogy jobban át tudják élni azt, ami éppen velük történik, a jót és a rosszat egyaránt: arra törekedve, hogy teljes egészében regisztrálják a valóság történéseit, hogy ily módon jobban eggyé tudjanak válni vele.

Ez azonban élettapasztalat híján elég nehéz lehet. Hallottam id sebb embereket arról beszélni, hogy fiatalabb korukban hogyan szaladtak át sietve fontos eseményeken, amelyeket mai tapasztalataik birtokában sokkal jobban tudnának élvezni. Akkori eszükkel azonban nem tulajdonítottak nagy figyelmet annak, hogy mi is történik velük és körülöttük, már futottak is tovább a következő izgalmas eseményig. Nem tudom, hogy mennyire sikeresek ezek a tanfolyamok, amelyek a figyelmes szemlélésre nevelnek, nekem kicsit medd kísérletezésnek t nük, hiszen valaki vagy figyelmes, szemlél d alkatnak született, vagy nem. A többség legfeljebb id vel válhat azzá, amikor már nincs meg ifjonti ereje ahhoz, hogy összevissza szaladgáljon a világban.

Meg vagyok gy z dve arról, hogy többen még a Másvilágra is úgy kerülnek át, hogy észre sem veszik, hogy mi történt velük. Szellemként is biztosan folytatják a siet s mosogatást, vagy azt az egyéb sürg s tevékenységet, amivel éppen akkor foglalkoztak, amikor elvitte ket a Kaszás.

Az önismeret szempontjából azonban én is nagyon fontosnak tartom a szemlélést és ha csak egy kicsit is fejleszteni tudnak ezen a készségen a tanfolyamok megalkotói, akkor mindenképpen ajánlom ezeket. Egy próbát megér a dolog.

Az évek múlásával, vagy az életritmus bármiféle lassulásával különös jelentéset kapnak az emlékek, különösen az ifjúkori emlékek, a szül föld. Az ember, gondolatban újra szemügyre veszi a múlt eseményeit. Sokan csalódnak, amikor hazautaznak, mert nem azt találják meg és nem úgy, ahogyan az emlékeikben él. Szül városommal mégsem ez a helyzet, Sátoraljaújhelyben pont az a megdöbent, hogy a lassú haldoklás következtében, külsejében, szinte semmit sem változott az elmúlt száz évben. Egyetlen fontos változás történt: gyermekkoromban, ha át akartunk menni a város végébe, ami már Szlovákiához tartozott, komoly útlevél-és vámvizsgálaton kellett keresztülmennünk. A határ mind a két oldalán elszegényedett emberek laktak, tekintve, hogy a szlovákok sem nagyon fejlesztették a régiót. Messzebbre, a szlovák határon belül is szinte csak magyarok éltek, k is biztos szívösen átjártak volna a határon napi szinten, mint mi, gyermekek, de mire a határok eltntek, már én is feln ttem. Azoknak pedig, akik Trianon után már vissza sem térhettek Szlovákiába ilyen-olyan mondva csinált ok miatt ekkor már régen kés volt, megöregedtek és már sehova sem akartak menni, megpihentek a magyarországi földben. A trianoni békeszerződésben folyónak el léptetett patak, a šhajózható " Ronyva sem lett sem szélesebb, sem b viz bb Trianon óta. A városkép - a szépen felújított városközpont ellenére- szinte ugyanolyan, mint gyermekkoromban. A város már régen álomba merült, de megkövült létén eddig túltettem magam, azzal vigasztalódva, hogy a fejl dés hiányát ellensz-

lyozza egy kicsit a hihetetlenül szép látvány, amelyet a várost körülölel, felejthetetlenül szép természet jelent. Az utóbbi pár évben azonban már jól látható nyomai vannak eladó házak képében annak, hogy kezdetét vette az elvándorlás, amelynek magyarázata nyilván a csökken ipari munkalehet ségekben keresendő. Gondolom, hogy Nyugatra is sokan távozhattak a jobb megélhetés reményében mostanában és egyrészt megértem ezt, hiszen ki is hibáztathatna mást azért, mert jobban szeretne élni, másrészt remélem, hogy bárhova kerülnek az újhelyiek, viszik magukkal szívükben a várost és nem lesznek restek megtanítani a gyermekeiket sem magyarul, ha már k maguk nem térnek vissza. Az elvándorlás jelent s Újhelyen. 5-6 ezer f eltávózkodása talán nem számít Budapesten, de egy 20 ezres kisváros életében ez már tényleg az utolsó felvonás kezdete. Szomorú, hogy végül nem a kommunizmusba és még csak nem is a szlovák nacionalizmusba fulladunk bele, hanem csak úgy, az egyre fogyó lehet ségekbe. Nem kell drága tanfolyamokra beiratkoznunk ahhoz, hogy lássuk ezt a szomorú, valós képet, nagyon fontos ezért, hogy külföldön élve is gondoljunk az otthon él kre, ápoljuk nyelvünket és ragadjunk meg minden alkalmat, hogy segítsünk egymáson. Nem kell ahhoz Magyarországon élni, hogy valaki szerethesse a szül földjét és tegyen érte. Néhány dolog felett nincs hatalmunk, ezeken rágódnunk felesleges, de ha valamit megtehetnénk és elmulasztjuk, az a mi hibánk. Ha nem tanítjuk meg magyarul a gyermekeinket, akkor elveszünk t lük valamit, amit megadhattunk volna nekik, de mi lustaságból elmulasztottuk. Joggal kérdezik meg majd feln ttként, amikor saját nagyszüleikkel sem tudnak beszélni, hogy miért nem tanítottuk meg ket anyanyelvükre. Ha viszont nem sajnáljuk a fáradságot és id t szakítunk erre, ezzel nemcsak gyermekeink, de szül földünk iránti szeretetünket is kimutatjuk. Patetikus szólások helyett tettel, mert úgy az igazi. A nyelvápolás a családban, a külföldön él magyarok lehet sége arra, hogy kimutassák a magyarság iránti szeretetüket.

Pető Tünde

Az én időm

Az id rohan, az id megáll
Az id ballag, az id elszáll.
Az id lassul, az id múlik,
Az id fut és egyre nyúlik.

Egész lényemmel átélem én.

Jusson, amennyi jut, az id fut,
Ne akarja senki számba venni
Mire fordítottam a napokat,
Perceket és pillanatokot.
Létem ideje csakis enyém.

Az én id m csakis az enyém.